

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) bővő a lap szel-
lemi részét illető közlemények cztündökök.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt. 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitási díj cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Társadalmi akció és erőszak.

(a. é.) A mezőgazdasági munkások ezidei sztrájkja egy kissé fölrázta ugy a gazdákat, mint az irányadó tényezőket álmukból. A gazdák mindenféle készülődnek, próbálkoznak a gépekkel, biztosítják magukat a jövőre nézve és szervezkednek érdekeik megvédése céljából.

Azt sem tagadhatjuk, hogy a kormány is cselekszik. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter törvényjavaslatot nyújtott be a mező munkások és munkaadók közötti jogviszonyról. Hogy jó-e ez a javaslat, hogy mennyiben fog megfelelni a céljának, s hogy egyáltalán keresztül vihető-e, azt e helyen most nem fessegetjük. Tény hogy történt valami, a minnek már régebben kellett volna ugyan megtörténnie, de végre megtörtént. A miniszter e héten a javaslat bizottsági tárgyalásán kijelentette, hogy ezzel a törvényjavaslat nem tekint befejezettnek a munkáskérdést, hanem a munkások anyagi, szellemi és erkölcsi helyzetének fejlesztése céljából tovább menő törvényhozási intézkedéseket tervez. Egyben azt is megmondta, hogy a legközelebbi költségvetésbe új tételekkel 150.000 frt összegben abból a célból, hogy ezzel munkásegységeket és egyes de-
szert munkásokat is segítsenek, s nép-
szert felolvasásokkal világosítsák fel a munkások zömét.

A kormány ez intézkedése két-séggel tiszteltető méltó, de minden ízében magán viseli a mai kormány rendszer jellegét. Ma nem ismernek a kormány körében és e rendszer ko-
téráiban nevelést, megelőző segítséget, papitatót a gazdasági és társadalmi politikában. Ma egész osztályokat tönkre juttatnak kíméletlen financiai-
lis kizsákmányolás útján. A tönkre jutott országnak pedig, ha már éppen nagyon megcsik rajta a szive a kor-
mánynak adó elengedést, talán ala-
mizsnát, állami gyárakat s a kormány-
zati segítség egyéb eszközeit jut-
tatják.

A helyett, hogy például a gazdát, a kinek rosszul megy a dolga, meg-
hallgatnák mikor baja van, helyet ad-
nának kérésének gazdasági kül- és bel-
politikában, a helyett, hogy akkor se-
gitésének rajta, mikor még erőnl van,
mikor még talpra lehet állítani, azt
teszik, hogy míg lélegzeni tud, else-
dik tőle utolsó garasát adó és egyéb
illetmény fejében, kiteszik a leginten-
zivebb gazdasági kizsákmányolásnak
és uszórának államilag és társadalmi-
lag egyaránt s mikor már teljesen
tönkrement s mikor az egész osztály
a tönkrejutás réne előtt áll s a bukás
fenyegeti a mezőgazdasági termelésen
alapuló egész társadalmi gazdasági
szervezetüket, akkor megembereli ma-
gát a kormány és elenged adókat, ad
ingyenes gabonakölcsönt, szóval ala-
mizsnát nyújt annak a gazdának, a
kinek a fáradtsága gyümölcsét, úgy is
félleg az állam, félig pedig az államha-
nyagsága folytán a kormány kezében
lévők szedték le.

Mi jellemzi ezt az egész ren-
szert?

Az erőszak!

Erőszak a kizsákmányolásban, erő-
szak a fölségítésben. Erőszakkal ve-
szik ki a termelő gazda kezéből az őt
megillető konjunkturát, s erőszakkal
akarják fölségíteni akkor, mikor már
maga a rendszer is megszépeppent a
gazdasági erőforrások erőszakos be-
dugásán.

Pedig az erőszak nem használ
egyik esetben sem. Az erőszakos se-
gítség nem segítség. Ha az éhes em-
bernek idejében adunk egy karaj ke-
nyeret, az többet használ, minthogyha
az éheségtől fölfordult embert lukullusi
vacsorához ültetjük.

Hamarabb kellett volna a kor-

mánynak a munkásokkal is foglalkoz-
nia, akkor nem fejlődtek volna a dol-
gok a mai állapotokig.

Az angoloknak az az elvük, pél-
dál a szegény ügyben is, hogy átko-
zott a kéz, a mely alamizsnát ad. Nem
alamizsnát kell adni, hanem nevelni,
oktatni a népet, az önségélyre kapadni,
kezére játszanai az eszközöket, melyek-
kel saját erejéből boldogulhat és nem
bénákat és szélütötteket nevelni be-
lőle. Nem segítségre szorulókat nevelni,
és nekik alamizsnát adni a kormány
kötelessége, hanem neveljünk tetterős,
eleven, dolgozni képes és dolgozni
akaró embereket és adjuk meg neki a
megélhetés eszközeit. Ez a kötelessége
a társadalomnak. Mert a szociális ba-
jokat késsel és tapasszal gyógyítani
nem lehet.

Jaj annak a társadalomnak, mely-
nek operációkra van szüksége. A tá-
rsadalmi akció az egyedüli, mely e té-
ren feltétlen hatása. Nem a megtorlás,
hanem a nevelés.

És ez a feladata a gazdaszövet-
ségnek, mely most tartotta első köz-
gyűlését. Vajha minél többen megér-
tenék ennek a feladatnak a nagyságát
és saját érdekükben minél számosab-
ban csatlakoznának ahoz a zászlóhoz,
melyet a szövetség élén álló érdemes
fértiak a gazda érdekében lobogtatnak.

Zavargások Prágában.

A prágai zavargások.

Prága, decz. 2.

A „Politik“ a főváros összes politikai-
lag komoly köreibe apellál, miután a zavar-
gások most már oly néposztályból indulnak
ki, a melynek a haza, a nemzetiség és min-
den egy b közönyös. A jóérzelmű körök nem
adhatják magukat eszközül arra, hogy a rend,
a vagyoni és személyi biztonság alapjait szél-
rombolják, és hogy Prága a romboló mozgal-
mak színhelyévé legyen. A lap ennél fogva
fölihívja Prága minden hazafias férfait, ifjait,
nyilvános testületeit és polgárait, hogy vessen-
nek gátat és akadályozzák meg a mozgalmat,
a mely nemcsak a házra és a cseh
fővárosra, hanem a cseh nemzet politikai
törökvéseire is végzetessé lehet.

A Vavra és a Breute utcában reggel
8 órakor ismét fosztogatások történnék. A
katonaság rögtön akezióba lépett.

Königgrätzből két, Theresienstadtból
három zászlóalj érkezett ide a helyőrség erő-
sítésére.

Ma 4 órakor hajnalban Józsefstadtból
4 zászlóalj vonult be Prágába, mivel a teg-
nap megfosztott egész prágai helyőrség
nem volt képes a zavargásokat megakadá-
lyozni.

Prága, decz. 2.

10 óra 30 p.

E pillanatban nagyobb tömegek a Kra-
love-Vinohradban megtámadtak egyes bol-
tokat, az ajtókat fölszítették és az összes
árakat elrabolták. Az erről tett telefonjelen-
tesre a 88. és a 102. gyalogezred csapatai,
valamint egy szakasz lovasság kivonult a fe-
nyegtetett helyekre.

Az úgynevezett Purkynie-téren
nagy számú tüntető gyülekezett. A rend-
őrség felszólítására, hogy oszlojjanak
széjjel, szitkokkal és zajongással felel-
tek. A rendőrség erre hozzáfogott, hogy
a teret karhatalommal megtisztítsa, a
tömeg azonban ennek hevesen ellenállt
és revolverlővésekkel támadt a rend-
őrokre. A rendőrokr erre szintén fegy-
vert használtak és ez alkalommal egy
embert agyonlőttek és mintegy 50
tüntetőt megsebesítettek. Daczára en-
nek a tömeg nem hátrált, hanem a
rendőrségnek kellett visszavonulni.

Prága, decz. 2. 11 óra.

A Venczel-teret a lovas-katonaság
megszállta.

A Halek-utczában tűz ütött ki.
Hír szerint a zavargók gyújtogattak.

A páuk nőttön-nő. A német cég-
táblákat a tulajdonosok mindenütt
vagy letépték, vagy átfestik fehér fes-
tékekkel. A katonai parancsnokoknak
a háztulajdonosok pénzét bocsátottak
rendelkezésére, hogy a legénység jobb
ellátásáról gondoskodjanak. A tisztek

azonban a pénzt visszautasították,
mert ilyen formában azt nem fogad-
hatják el.

Prága, decz. 2. 11 óra 30 p.

A statáriumot most hirdették ki, de ez
semmi nagyobb hatást nem idézett elő. A
tüntetések és zavargások óráról-órára nőttek
nőnek.

Az éjjel számos letartóztatás történt.
Eddig két halottja van a zavargásoknak, egy
munkás és egy loápoló. Mindkettő bajonet-
szurások áldozata lett. Az éj folyamán nem
lőttek agyon senkit. A mai zavargások al-
kalmával a Király-szözlőhegyekben egy dra-
gonos tiszt súlyosan megsebesült, úgy, hogy
szolgálatra képtelenné vált. A rablások még
most is tartanak.

Teljes határozottsággal az a hír merült
fő, hogy Grün gróf tábornokszernagy, hadtest-
parancsnokot katonai kormányzóvá nevezték
ki. Grün gróf tábornokszernagy ma megtekint-
tette az összes kirabolt házakat. A katonaság,
még pedig összesen 7 zászlóalj és két lovas-
század akezióba lépett.

Az összes nagyobb tereken csapatok
tanyáznak. A német házak és intézetek előtt
nagyob csapat-osztályok vannak felállítva,
Versovce község egy küldöttsége ma délből
megjelent a rendőrigazgatóságnál azzal a
kérelemmel, hasson oda, hogy a katonaság
kíméletesebben járjon el.

A helytartóságnál e pillanatban — fél
egy órakor tanácskozáskor folynak a statá-
rium sürgős alkalmazása ügyében.

Hír szerint Dörfel udvari tanácsos,
rendőrigazgató lemondott állásáról.

A tüntetések ma is főleg a zsidóság el-
len irányultak. Itt egyebek között a Kralove
Vinohradban két zsidó üzlettulajdonos fizle-
tét teljesen kirabolták. A zsidó hitközség el-
nökeinek, Rosenbacher dr. ügyvédnek, — ki
hír szerint Bécebe utazott, — lakását telje-
sen kirabolták. Egyáltalában számos német
és zsidó család vagy Bécebe, vagy Brünbe
utazott.

Déli fél 10 órakor megjelent a rendőrség-
nél egy asszony és elpanaszolta, hogy a
zavargók betörték lakásába, a hol három kis
gyermek van és elkezdtek a butorokat szét-
zúzni. A rendőrség rögtön őráratot küldött
a helyszínére, de mire ez megjelent, a buto-
rok már szét voltak zuzva. A gyermekek sér-
tetlenek maradtak.

A zavargásoknál megsebesültek száma
óriási, köztük számos rendőri és katonai, ki-
ket kódbalásokkal sebesítettek meg.

Prága, decz. 2.

(4 óra 30 p.)

A statáriumot, a mint azt a ren-
deleket előírják, dob- vagy trombita-
szó mellett eddigelé még nem hirdet-
ték. Daczára ennek, a városban nyu-
galom uralkodik. A város terei való-
ságos táborhoz hasonlítanak.

Mindenütt katonaság van. Az ösz-
szes utcákon őráratok cirkálnak. A
külvárosokban azonban a zavargások
még délután is folytatódtak. A Kra-
love Vinohradban a zavargók óriási
tömege neki ment az üzleteknek, azo-
kat fölszítették és kirabolták. A rend-
őrség végre kénytelen volt a tömeg-
gel szemben fegyverhez nyulni. Kilencz
embert agyonlőttek és számos sebesü-
lés történt. A zavargások Snichowban
és Kralove Vinohradban még egyre
tartanak.

Zavargások Csehországban.

Pilsen, decz. 2.

A tegnapi órák hosszát tartott zavar-
gásoknál a tervszerű előkészítés felismerhe-
tetlen volt. A furkós botokkal, késekkel és
dönkkel felfegyverkezett tömegek élén min-
denkor elegáns urak vonultak és a zavargó-
kat időről-időre a következő szavakkal bu-
dították.

— Halál a németekre! Üssétek agyon
ezeket a német kuttyákat!!

Cseh körökből ma azt a jelszót adták
ki, hogy a németek és zsidók üzleteit és la-
kásait fogják ostrom alá. A németek ily kö-
rülmények között a mai este elé nagy féle-
lemmel és rettegéssel tekintenek.

A bécsi események.

Bécs, decz. 2.

Bécsből megerősítik azon értesü-
lésünket, hogy a provisorium nem jön
létre és a parlamentet el fogják na-

polni. Így tehát Magyarországnak ön-
állóan kell intézkedni a kiegyezés dol-
gában.

Az osztrák köröket egyébiránt
első sorban a prágai események és az
ottani eseményekkel szemben háttérbe
szorulnak a Gautsch-kabinet nehézsé-
gei, melyek óráról-órára nagyobbodnak.

A jobboldali pártok parlamenti bizott-
ságának ülése fölött hírlik, hogy Gautsch arra
magával hozott egy készen megfogalmazott
kommunikát, melyre nézve a bizottság tar-
kérte, hogy azt tegye a magáévá. E om-
münikében az foglaltatott, hogy „a bizott-
ság a kormányt támogatassa.”

Javorszky, a bizottság elnöke erre ki-
jelentette, hogy ezt a bizottság nem teheti
egy egyszerűen, míg bizonyos garanciákat
nem nyert.

Gautsch báró miniszterelnök erre kije-
lenti, hogy minden államfenntartó pártnak
kötelessége a kormányt a legnehezebb teen-
dők elintézésében (kiegyezés, budget, ujjon-
cozás) támogatni.

A bizottság azonban nem adott Gautsch-
nak semmiféle biztosítékot erre nézve.

Az ifjú-csehek egy küldöttsége tegnap
megjelent Baden gróf volt miniszterelnök-
nél, hogy tőle búcsút vegyenek. A küldöttség
szónoka köszönetet mondott Badeninek a mi-
ért a cseh népet legalább jogainak egy részéhez
jutatta.

Badeni igen meghatottan mondott kö-
szönetet és kijelentette, hogy a cseh nép neki
igen rokonszenves és meg van arról győződve,
bármiként is álljanak a dolgok egyszer mégis
győzni fog.

Ma a képviselőház folyosóján megjelent
Szczepanszky volt lengyel képviselő, kinek
Lengyelországban nagy befolyása van. Szczep-
anszknak közvetítő szerepet tulajdonítanak.
Ő valószínűleg arra fog törekedni hogy a
németliberális elemeket a lengyelekkel össze-
hozza. Ma különben legelőször báró Diqau-
lival és Zallingerrel, a katolikus néppárt
vezéréivel tanácskozott.

Képviselő-körökben különben nagyon
peszszmitikusán fogják föl a helyzetet és se-
hol sem remélik, hogy a parlamenti válság
kedvező megoldást fog nyerni.

Délután Gautsch báró miniszterelnök a
német ellenzék pártok végrehajtó-bizottságá-
nak ülésén jelent meg.

A konferencia eltartott három óráig,
de pozitív megállapodásra nem jutott és ezért
bolnap folytatják. Kiszivárgó hírek szerint
sikertülni fog a kormányának baloldallal va-
lamelyes megállapodásra jutni. Gautsch arra
törekszik, hogy a lengyel klub segítségével,
melyet a jobboldaltól ki akar vonni, a bal-
oldal csináljon magának többséget.

Hogy fog-e ez neki sikerülni, igen két-
séges, mivel a jobboldalon erősen tartja ma-
gát a szolidaritás és az elnökség megtartása
és a Falkenhayn Lex érvényben tartásá-
ról lemondani semmi körülmények között
sem akarnak.

A mai többségen egyébként hangoztat-
ják, hogy a centrális parlament egybehívása
az idén mellőztessék.

Ennek a verzióknak van legtöbb hihe-
tősége és minden jel arra mutat, hogy az
osztrák kormány a 14 ik paragrafus alapján
fog kormányozni.

Délután 4 órakor a keresztény szoci-
lista párt gyűlt össze klub-konferenciára.

A kegyesrendiekről.

Most a mikor pár nap mulva a kegyes-
tanítórendi szerzet fennállásának háromszá-
zados évfordulóját fogja megünnepleni, azt
hissszük, nem esz érdekeltlen, ha ez ország-
szerte közfelfigyelést érdendő tanító rendről,
a jelen évre szerkesztett névtár kölése nyom-
mán néhány közérdeklőbb statisztikai adatot
reprodukálunk.

A minlen körben méltán becsült és im-
már háromszáz év áldásosan és mindig haza-
fiasan működő kegyes tanítórendet tudvale-
vőleg Kalazanczi Szent József alapít-
totta 1597-ik évben s ugyanakkor és pedig
decz. hó 8-án nyitotta meg Rómában az
első kegyesrendi iskolát, a melyben a sze-
gény gyermekek nyertek oktatást.

A kegyesrendi szerzet nálunk Magyar-
országon 1642-ik évben kezdte meg a mű-
ködését és pedig az akkor még Lengyelor-
szághoz tartozó Bodolinban.

Négy évvel később alapították a privi-
gyei rendházat. Azóta a rendnek ötven fő-

nöke volt, a lengyel rendtartományi kormány-
zóság idejében (1665–1691) hat, az átme-
neti időszakban egy, a német rendtartomá-
nyi kormányzóság idejé alatt hét német és
öt magyar rendfőnök, a magyar rendtartomá-
ny önállósítása (1721) óta pedig har-
mincegy.

A mostani rendfőnök Frank Ferencz dr.
kir. tanácsos, irodavezetője és titkára Vámos
Károly dr. kormánysegéd.

A rendi kormánytanács első tagja Kal-
már Endre, királyi-tanácsos, tiszteletbeli rend-
főnök, a k. m. term. tud. s a magy. tört.
társ. rendes tagja, kormánysegéd: Horváth
Pitua, aranymises, rend pénztárosa és gyár-
tuczai bérházának gondozója, Pap Nep. Já-
nos, házifőnök és főgimn. rendes tanár, Fe-
kete Endre, a rend tanácsügyi biztosa s a
rendi fiatalok nevelési és tanulmányi ügyé-
nek vezetője, a középiskolai rendi hittanáro-
kat képező bizottság elnöke, Müller Pál,
a rend vagyoni gondnok, Farkas József, ér-
dem-sült ujoncmester, a rend számvéveje,
könyv- s levéltárosa, Vajda Gyula, bölcsész-
tudományi doktor, a kolozsvári Ferencz Jó-
zsef-tudomány egyetemen nyilvános rendes
tanár, a kolozsvári hittudományi és tanárkép-
ző-intézet főfelügyelője, a középiskolai rendi
hittanárokat képező bizottság elnöke

Kormánytanácsosok Váry Gellért, ér-
deme-sült ujoncmester és főgimnáziumi ta-
nár Nyitrai, Magyar Gábor ezimzetes kir.
főigazgató, a Ferencz József-rend lovagja,
főgimnáziumi igazgató Szegeden, Palczor Ernő
koronánál díszített arany érdemkeresztos,
házifőnök és h. plébános Nagy-Károlyban, a
középiskolai rendi hittanárokat képező bi-
zottság vizsgáló tagja Kolozsvárott.

Ezek után a rendházak vannak fölso-
rolva és minden rendház mellett ott van a
gimnázium is, összesen 24. Ezekben 209
rendi tanár oktatott a mult évben 8760 ta-
nuút, a következő városokban! Budapest,
Debreczen, Kecskemét, Kis-Szeben, Kolozs-
vár, Léva, Magyar-Óvár, Máramaros-Sziget,
Nagy-Becskerek, Nagy-Kanizsa, Nagy-Károly,
Nyitra, Podolin (ez a legrégebbi rendház, Lu-
bormirszky Szaniszló lengyel herczeg alapí-
totta 1642-ben, 1782-ig a lengyel, azóta a
magyar piaristák bíráják), Privigye, Róza-
hegy, Sátoralja-Ujhely, Selmeczbánya, Sze-
ged, Szent-György, Tata, Temesvár, Tren-
csén, Vác és Veszprém.

Ezenkívül részint kizárólag, részint pe-
dig a gimnáziumi tanárok közül tanít a bu-
dapesti és kolozsvári tudomány-egyetemen is,
az Eötvös kollégiumban egy, a rendi hitu-
dományi és tanárképző intézetben Budapest-
en és Kolozsváron egy, a rend gyakorlati tanár-
képzőjében Budapest- és Kolozsvárott 13 a
rendi gimnáziumi növendékek intézetében
Kecskeméten és Rózahegyen öt, a váci
ujoncznevelő intézetben négy, a vakok or-
szágos intézetében egy és az elemi iskolában
nyolcz kegyesrendi tanár. Erdemestől tanára
17, beteg tanára 6 van a rendnek.

A tanári pályára 139 növendéket készít
elő a rend. Ezek közül hittanhalgató és
tanárjelölt a budapesti és kolozsvári tuda-
omány-egyetemen 79, nyilvános gimnáziumi
tanuló 29 és ujoncznövendék 31.

Baj van Kolozsvár város ház-
tartásában.

Az 1898. évi költségvetés tárgyalásánál
megjegyeztük volt, hogy az a közgyűlésen csak-
nem megvitatták, tehát ellenőrizés nélkül ha-
jtattott keresztül. Jeleztük, hogy az a tulhaj-
tott adóemelésvetvénybe dönti nemcsak a
polgárságot, hanem a várost is.

Jóslásunk hamarabb beteljesült, hogy
sem egyelőre gondoltuk volna.

A városi polgárság a szó teljes értel-
mében nem fizet, nem tud fizetni, mivel
ninesen miből. Az adópénztár üres, a végre-
hajtók hiába zaklatnak.

A most élő nemzedékek semmi ahhoz
hasonlítható nyomorúságra nem emlékeznek
a mi most fenyegeti a várost.

Igen természetes, mert ez utóbbi évek
páratlan rosszak voltak.

A mult évben nem volt takarmány, de
volt disznóvész, körműfajás. Semmihez hozzá-
jutni nem lehetett.

A sertés-kereskedők megbuktak, a ma-
lombérlők utánok buktak; a liszt kereskedők
közül egyszerre négy jutott csődbe. Ez volt
a megelőző évek eredménye.

Az 1897-ik év rosszabb volt mindenik-
nél, a tavaszi árvizek a nyári borzasztó eső-
zés teljesen tönkre tett mindent.

Gazdáink a tej és vetemény gazdaság-
ból meg a fuvarozásból éltek. A száj és kö-
rűmfajás megfosztotta csekély pénzjüvedel-
müktől mivel állataikkal nem tudtak dolgozni
és tejet produkálni.

No hát ezt még lehetett volna feledni valahogy, ha a mezőről búzát, töröküzát, veteményt és szőlőt kaptak volna! Sem egyik sem a másik. Sem a kis sem a nagy birtokos nem tudott tulmenni a vetőmag mennyiségén. Arról szó sem lehetett, hogy piacra vigyének, de fele résznek vetőmagja sem volt. Gondoljuk ehhez, hogy az augusztusi és szeptember októberi nagy szárazság miatt a földeket nem tudták elkészíteni és nem tudták bevetni.

Csupa paródia számba ment, a mit a novemberi vásár mutatott: a kolozsvári földműves gazda az alföldről vagy Turból hozott káposztát, murkot, zellert és a Brassó vidékéről szállított krumpit vásárolta, hogy pro forma legyen valamije, a mit áruljon.

Tessék kinézni egy hétfői vagy csütörtöki vásárra. Semmi féle kínálás. Nincs a ki eladja, nincs hol vásároljon, a ki piacról él.

Mind csak olyan tények, a melyeket Kolozsvárt mindenki érzékenyen tapasztalt. Mi következik ebből?

1. Az, hogy a város polgárságának területi része, a mi az egésznek fele, el van esve minden kereset, minden jövedelem forrástól — alig tud élni, nem tud adót fizetni.

2. Az, hogy a fogyasztó közönség tehát a város lakosságának másik fele része két, három árt fizet, tehát csekély havi jövedelmével, minden rendes szénitástól el kell hogy térjen kenyérre, fára és ruhára megy fel az a mi eddig a községi és társadalmi terheket hordozta.

3. Az, hogy a város eddigi biztos jövedelme a vámközből, fele részére lepad, mert nincs, a ki vámost fizessen.

4. Az, hogy adót nem fizet a lakosságnak $\frac{1}{2}$ része mivel nincsen miből, és ez az oka annak, hogy a városi pénztár teljesen üres, annyira, hogy még a hivatalnok személyzet fizetése is könnyen megakadhat a téli és tavaszi roz hónapokban.

Ha mindezek így állanak. Ha a legnagyobb inségre és nyomorra kell előkészülnünk. Ha azt látjuk, hogy éhség és minden irányú legnagyobb szegénység fenyegeti a város lakosságát — a mentés eszközeit jó előre kell keresnünk.

Nézetünk szerint első és főteendő az, hogy a városi polgárság a zaklatástól, az adó végrehajtásától járó vagyon elkobzástól kíméltsék meg.

Ebből ismét az következik, hogy az 1898 évre megállított költségvetést a legsürgősebb revisio alá kell venni.

Eddig nem lehetett tudni, hogy állunk, most már kétségtelen, tehát egészen jogosult az érélyes fölépés, az érélyes javítás.

Más mód nincsen, mint az, hogy a város az inséges esztendő alatt hagyjon föl minden oly alkotással a mely nem életkérdés. Most még nem mondjuk, hogy a városi háztartást is mérsékelni kell.

Nem mondjuk, hogy a városi hivatalok személyzete redukálendő, de erre is el jó az idő.

Addig is követeljük a költségvetés revisióját. Követeljük törlését, vagy felfüggesztését minden olyan költségeliránzatnak, a mely nem elodázhatlan szükséglet. Szükségben, bajban, inségben vagyunk, nem kivá-

nunk semmi újítást. Éhség fenyeget, nem csinálhatunk új rubát, viseljük a régit, ha kopott is, mivel nem akarunk tönkre jutni.

Ez komoly és megfontolt beszéd. Hiszszük, tudjuk, hogy nemcsak a polgárság, hanem a képviselő testület nagy része is velünk van. Nem is lehet másképpen.

Most még igérjük az egyenes adó fizetését és követeljük a 44 % pótdadó törlesztését.

Nem tudjuk mit rejt magában a jövő, de fölteszük tanácsunkról és annak fejről Albach Géza polgármesterről, hogy ezekre az egyszerű szavakra hallgatni fog, és segíteni fog, mert Kolozsvár város háztartása komoly bajban van.

Kérelem.

Ez év utolsó hónapjára hirdetünk előfizetést

1 frt 50 krjával.

Egyszersmind kérjük mindazon t. előfizetőnket, kik ez évről előfizetési díjjal

hátralékban vannak,

kegyeskedjenek azt mihamarabb megküldeni, hogy a kiadóhivatal számadásait ez évről végleg rendezhesse.

A napokban tájékozás végett mindenki-nek küldünk felszólítást, ki ez évről hátralékban van.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, december 3.

— Bartha Miklósnak Gyulán országgyűlési képviselővé történt megválasztásáról szóló távirati tudósításaink tegnap este minden körben élénk örömet keltettek fel. Az „Ellenzék”-et mely éppen e miatt késsébb jelent meg, — mindenki nagy érdeklől olvasta, s személyes tapasztalásból mondhatjuk, hogy Bartha gyulai győzelme nemcsak a függetlenségi, de a kormányparti körökben is örömet keltett fel. Alkalmunk volt a kormánypart több oszlopos férfiával beszélni, s ezek is örömlüknek adtak kifejezést a felett, hogy Bartha ismét megkezdheti törvényhozói működését. Tegnap este az Ellenzék nyomán az egész városban gyorsan elterjedt a Bartha győzelmének híre s mindenütt csak erről folyt a beszéd. Az Ellenzék az elárúsító helyeken nagy tömegek várták, s mikor a szokottnál később megjelent — pár percz alatt az összes számokat szétkapkodták.

— Szerkesztőség a választás ideje alatt. Régóta nem élt át szerkesztőségünk olyan izgalmas percekét, mint a tegnap. A szerkesztőség tagjai teljes számban össze voltak gyűlve és izgatottan várták a minden fél és negyed órában érkező táviratokat, melyek a szavazás állásáról tudósítottak.

Mikor a zárórárt kitűzték, az izgatottság nőtön nőtt. A táviratokat már nem is várta a szerkesztőség, hanem mihelyt megérkezett, a

telefonos kisasszony közvetítette szóval, a kit ezen szívességet méltó dícséret illet meg.

A telefon csöngettője egyre csilingelt. Kaszinók, kávéházak, érdeklődők egyre kérdezték.

— Mi az eredmény?

— A választás még nem végződött be. Bartha előnyben van.

— És a mint emelkedett vagy apadt a Bartha szavazatbősége, a szerint változott a szerkesztőség hangulata is.

— Bartha többsége 103.

— Éljen!

— Most csak 78. a kormánypart vesztet.

Ekkor már elkomorodott mindenki: hiába, vége. Vesztetés foly; kormánypart bizonyosan győz. Bartha elbukik — így gondolkodott magában mindenki.

Ujra megszólal a telefon.

— Bartha többsége 87.

— Éljen — hangzott a szerkesztőségben s mindenkinek arcára öröm kifejezése jött.

— A többség 90. Husz percz múlva lejár a záróra. Győzelem bizonyos.

— Vivát! Éljen! harsogott s mindenki felagrott örömben.

Ezután már egyik sem tudott lelni. Össze-vissza sétáltak a szobában, izgatottan, kezeiket dörzsölve. Mindenki óráját nézte. Az idő egyre telt. Már csak 15 percz van még. Már csak 10 percz . . . 5 percz . . . 3 percz . . . 2 percz . . . 1 percz . . .

A telefon csilingel.

— Ez az eredmény! hangzott egyhangulag.

Pedig nem az volt. Videkről kérdészködték az eredményről, majd kávéházakból, ujra kaszinókból, ujra magánemberektől. A telefon folyton csilingelt, de egyik sem az eredményt jelentette.

Az idő rémítő lassan telt. Már egy fél óra is letelt a 20 percz óta semmi hír.

— Bizonyosan baj van. Ki tudja, mi történt?

— És folyt a találgatás. De nem sokáig. A telefon csöngettője hatalmasan kezdett zakatolni, a hogy még soha sem. Éreztük, hogy ez az eredmény, mert csak örömben rázhatta meg úgy a telefonos kisasszony azt a csengettőt.

— Halló! Szerkesztőség!

— Győzelem! Bartha 88 szavazattöbbséggel győzött!

— Éljen!

— Éljen! hangzott a telefonon és jóleső örömtöltötte be mindenki szívet arra a hírre, hogy végre megérhettük azt az időt, hogy Bartha bejutott a parlamentbe, a mi ellen erőszakkal, pénzzel, vesztetéssel már annyit küzdött a kormány s most végre minden erőfeszítése hiába való volt.

A közönség pedig izgatottan várta a városban a hírt. A lap eddig 4 után szokott megjelenni és most még fél 6-kor sem volt. Be kellett várni az eredményt.

A lapelárúsító helyek előtt tolongott az embertömeg, kávéházak zsúfolva voltak, már a statárium sem érdekelt senkit, a prágai forradalom sem, csak az: Meg lesz-e Bartha? Vajjon győzni fog-e?

— És az „Ellenzék” neumsokára meghozta a feleletet és mindent, a hová híre megér-

kezett, igazi örömet okozott, mindenki örömmel kiáltotta:

— Éljen Bartha Miklós!

— Üdvözlét Bartha Miklósnak. Nagy Gábor éttermében egy asztal társaság van, a melyben fogadások tettek a Bartha Miklós megválasztására nézve. A választás híre ma öröm ünnepeit éltek s dében a következő sürgőnyt küldötték Bartha Miklóshoz:

Nagyságos Bartha Miklós urnak
Budapestben.

Gyulai fényes győzelméhez fogadják örömmel és üdvözlétük kifejezését.

Nagy Gábor asztaltársasága nevében:

Orbay Lajos, Ditrői József, Horváth Lajos, Nagy Gábor, Láday Tódor, Pollák Samu, Bátfai István, Sniedtmayer Lajos, Pongrácz Lajos, Valtér Ede, Szilinszky György, Friedman Mór, Erfurt Hugó, Szabó József, Szendrey Ernő, Ozoray Adolf, Benjámin Salamon.

— Szabad a vásár. A sertes vész következtében, mint a multkor említettük, Szamosfalván kénytelenek a gazdák sertesét vásárolni. Ennek az volt a hátránya, hogy a vásár után a főkapitányi hivatalba kellett Szamosfalváról besétálni, itt cédulát váltani, ismét visszamenni és csak azután hozhatták be a serteseket. Felszólalásunk után a főkapitányság beszüntette azt az oknéklit való járásra. Most bárki behozhatja a megvett sertesét.

— Egyetemi kör estélye. Lobogók hirdetik, hogy holnap következik el az Egyetemi Kör estélye. A Redout is díszit öltött ez alkalomra s a rendezőség, élén Ditrői Nándorral ugyancsak buzgalkodik, hogy az estély fényesen sikerüljön. Az estélyen Balogh Jancsi kedvelt népzeneke játszik s az estén fogja Ditrői Nándorunk Soupe-csárdását, Serenaderingóját és Polka-mazurját játszani. Az estély, mint a tél legelső mulatsága bizonyára számíthat a közönség érdeklődésére. Jegyek holnap délelőtt 9 től este fél 7 ig a New-York szálloda 1. és 2. számú emeleti termében váltakoznak.

— A bécsi helyőrség megerősítése. A felfordult és zavaros viszonyokra roppant jellemző az a hír, mit katonai körökből kapunk. E szerint a legnagyobbbrészt osztrák ezredekbe álló bécsi garnizon egy új megbízhatóbb magyar ezreddel készülnek megerősíteni, a híres Deutschmeister-ezredet pedig, mely bécsi fiukból toborozza legényeit áthelyezik más állomásra. A tervezet szerint a szegedi, debreczeni vagy aradi gyalogezredek közül helyeznek át egyet Bécsbe. Ugy látszik, attól tartanak, hogy a bécsi fiuk nem engedelmessékednek a komandónak ha tüzelésre vezényelnék őket saját véreik ellen.

— Öngyilkosság. Ma délbén a belmagyar-utca szegletén egy Decsy László nevű gyakornok öngyilkosságot követett el. A szerencsétlen szíven próbálta magát lönni. Még élve szállították be a mentők tanyájára. Innen bekötés után lakására vitték. Az öngyilkos életéhez nincs remény.

— A honvédegyletek mozgalma. Székelyföldről vesszük a hírt, hogy ott a honvédegyletek körében kinos ha ást keltett a mi-

niszterelnökségnek az a rendelete, a mely meghagyja a politikai hatóságoknak, hogy az egyletek törzskönyveit zárják le, s egyet a honvédek igazolására vonatkozó irásokkal együtt terjesszék fel. A honvéd egyletek vezetői a: egyleti autonómiát nem respektálva eme rendeletben a honvédegyletek fokozott felhasználásának m. é.-ben megkezdett folytatását látják. Tudvalevőn, isaz, hogy a honvédsereg és az öreg honvédek össze tartása mindig szálla az osztrák szemében s onnan tulról alattomban minden elkövetnek, hogy ronsait annak a hadseregnek, mely az osztrák hadakat léten nyomon püfölte, mielőtt eloszlassák.

Most egyetlen vagyunktól, a bajtársait szolgáló adatait tartalmazó törzskönyvektől és levéltáraktól is megakarja a miniszterelnök fosztani. Az egyletek kijelentik, hogy azba készséggel beleegyeznek, hogy a miniszterelnök hatóságai által megtekintesse az iratokat. Az ellen sem tesznek kifogást, hogy ez iratokat könyvték a miniszterelnök a honvédegyleti elnöküknél leomósoltassa. De kezeikből mindaddig, míg az egyletek vezetői életben vannak, kiadni nem fogják sőt ha kell, életükkel is megvédik. E tárgyban ha a szükség kívánja, vagy Szegeden, vagy Kolozsvárt orsz. értekezletet fognak tartani az országban levő honvéd egyletek.

— Gyümölcs átförő-gép. Rendkívül érdekes és a kert gazdaságban nagy értékű találmánnyal lepte meg a gazdákat Deák Gyula mérnök feldobogasszonyfalvi lakos. „Gyümölcsátförő és sajto” készüléket eszelt ki az almatörés és sajtolás céljára.

A találmány az udvarhelymegyei iparfejlesztő bizottság konstatálása szerint a „malomrendszeri” gépek csoportjába tartozik. A bemutatott gép átmérője mintegy 60 cm., magassága mintegy 110 cm.

A gépet két munkás a kísérlet közben egész könnyűséggel hajtotta s így ki lehet mondani, hogy állandó működésén esetén is ennyi hajtóról teljesen elég.

A kísérletre használt almából a gép 5 perczenkint mintegy 20 liternyit dolgozott fel, minek közekeztében óránkinti munkaperségét 200—220 liter alma feldolgozására lehet megállapítani.

A gép az alma husát és levét az alatta levő gyűjtőbe, mint vastag pépet választja ki, az alma hajat, magját, magtokját és szarát egy másik gyűjtőbe különíti el s így magot önműködőleg takarítva, működése folytonos.

Az almahus és lévegyűjtőben mag, hajtép nem fordul elő.

A hulladék eléggé ki van sajtolva, mint az is bizonyít, hogy ez a gépterméynek mint 10%-át teszi ki.

Az almahus és lévegyűjtőből egyszerű készítés után nyert almale teljesen alkalmas az ugynevezett almabor készítésére.

A nyers almából készített főtt almale, mint csemege figyelmet érdemel; az almamustár pedig bizonyítja, hogy compositum izével erős vetélytárs a szőlőmustárnak.

Az almahusból készített háromféle almaleiz t. i. közönséges, finomított és finomított cukros almaleiz azok a gépterméyek, melyek hivatva vannak, hogy a jövőben az alma és hasonló gyümölcsök értékesítésénél elhatározó változást idézzenek elő, mert míg ez ideig az almabor készítésénél az almahus egyszerűen teljesen elveszett, addig jövőben a gép segítségével a termelő az almale elvesztése nélkül a lezárás csekély költségével és fáradságával egy új értéket, eltartható és könnyen szállítható anyagot nyer, mely nem-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897. December 3.

Az atya büne.

— Angel regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

XXXII.

(Folytatás.)

(64.)

Sir Gáspár a Leydon-udvar oszinos iskola szobájában ült, egy sűrűn írott iv papírosra tett utasításokat olvasva. Szomorúnak és megöregedettnek látszott, nem hasonlított magához; és azok, a kik ötlet néhány órával ezelőtt mint fögyászoltát a kis huga koporsója után látták menni, hogy annak földi részét utolsó nyughelyére, a leydoni temetőbe kísérje, azt mondták róla, hogy az Agáta hűltája tíz évet töltött az életéhez és hogy soha sem lesz többé az, a mi volt.

Az bizonyos, hogy meg volt változva; és a mint a szobában ült, melynek felhőfüggönyei le voltak eresztve, hogy a délutáni nap fényes sugarait kizárják, olyan volt, mint az az ember, kit a bánat egy időre teljesen lecsupított, erőtlén és eltompu.

Az a papíros, melyet kezében tartott, az Agáta gondosan feljegyzett utolsó kívánságait tartalmazta, a birtokos és személyes portékái elhelyezését illetőleg és azoknak a névsorát, kiknek segítséget szokott volt adni és azt kívánta, hogy ezt a testvére ezután is folytassa. Ezt a papírosat gondosan lepecsételve és az Agáta saját kéziratával hozzá címezve találta; és a mint a kedves testvér utolsó kívánságait olvasta, könnyek jöttek a szemébe.

— Drága gyermek! mormogta. Mindig figyelmes mások iránt! Igen, minden kívánságod szent lesz előttem.

A cselédek között mindenki kedvencének hagyott egy kevés örökséget; néhány értékes ékszerét St. Claire kisasszonynak hagyta, a két kutyájával Dandi és Daddivel és a papagályával együtt, Pearl megígérte volt neki, hogy azoknak gondját viseli; a többi kedvenceit Sir Gáspárra bízta.

— Mert tudom, — írta Agáta — hogy a kis testvéreért helyet ad nekik és szívesen gondoskodik róluk.

Az Edge kisasszonynak adott két szerényt és a saját butorozott szobáját kivéve, melyet kért, hogy hagyják úgy, a hogy most volt, minden vagyonát az anyjának hagyta, kivéve száz fontot, melyet a Mademoisellenek kért átadni némi kárpótálással, hogy a tanítványa utolsó betegségében nem engedték meg, hogy annak az ápolásában részt vegyen.

Roy Istvánról nem tett említést. Sir Gáspár titokban örült annak, mert miután jobbnak látta az Agáta titkát Lady French előtt elhallgatni, így már nem volt esély reá, hogy arról valamit megtudjon, még a leányának Roy Istvánról való utolsó találkozásáról sem tudott, és: Sir Gáspár azt mondta Pearlnek, hogy jobb, ha soha sem tud arról.

— Megtörtént és vége van, — mondá. Élet utjainak külön válnak, több mint valószínű, hogy az az ember soha sem fog velünk találkozni, tehát jobb ha a kedves gyermek titka a sírjába lesz temetve.

— És ugy is történt. St. Claire Margarétnak Sir French Gáspárról kívül senki sem tudta, mi okozta az Agáta kora halálát; és annak a tudata ő előttünk olyan szent volt, amit soha sem árultak el.

A délután előre haladt, és Sir Gáspár, gondolataiba merülve még mindig ott ült a kádallé mellett levő nagy karosszékekben. Szé-

meinek a szomorúsága és homlokának az öszeránczolásából ítélve, gondolatai nem voltak kellemesek.

Azt a papírosat, melyet annak a szerény leánynak a keze írt tele, a ki életének legboldogabb óráit abban a szobában töltötte, melyben most ő ült, még mindig az ujjai között tartotta. — Azonban gondolatai nem a halottal voltak, de az élővel. A Pearl halvány arcára és könnyekkel telt kék szemére gondolt, és hogy azon a napon tul nem fogja azokat többé látni, mert St. Claire kisasszony holnap reggel Holyvaleba megy néhány napra és aztán vissza Londonba, hol a nagybátyja titelméletlenül várja a visszaterését.

Az ő távozásá után milyen lesz Leydon Udvar? Sir Gáspár gondolni sem mert arra, nem arra, hogy miképpen fogja a napot nap után eltölteni egy olyan rokon érzelmű társ nélkül, a kivel terveit megossza, vagy közös érdekekről beszéljen vele, a hogy Agáta tette. Ő és a mostoha anyja semmiben sem találta. Lady French egy üres fejt nagy világi asszony volt, a ki saját magának, ruháin, ékszerein és képzelte betegeskedésén kívül semmivel sem gondolt. A mostoha anyját soha sem tudta bizalmasának vagy tanácsadójának tekinteni. — Külföldre fog menni; és —

Az ajtó nyílásának a zaja felrazta Sir Gáspárt az álmódorásából; és a mint fejét arra fele fordította, Pearl látta lassan bejönni és az ajtót maga után betenni.

Világos volt, hogy Pearl nem vette észre, hogy rajta kívül más is volt a szobában, mert az asztalhoz ment, és miután egy rózsákkal telt virágos vázát az asztal közepére helyezte, a szétszórt könyveket és papírokat kezdte rendezni; aztán a papagályt kalitczájához ment, és a takarót levéve róla, egy darab süteményt adott Pollynak azt mondva;

— Szegény Polly! Régóta nem nézett utánad senki!

— Szegény Polly — figyelmeztet, kivéve Polly és István! Szerettem Istvánt — nagyon szerettem. Ha tudni akarod, kérdezd meg —

Itt azonban Polly egy falat süteményt vett a szájába, és melegegetett azval, hogy mondatát egy rokat jelentő fejbőlintással vegye be.

Nem tudva azokról a szemekről, melyek minden mozdulatát oly figyelemmel kísérték, Pearl csendesen végezte a dolgát, a mi abból állott, hogy egy-egy tárgyat visszatett a rendes helyére, míg végre ahhoz a kis rózsafa asztalhoz ment, melyhez ülve Agáta írni, vagy dolgozni szokott volt. Egy kis csinos munka kosár volt azon, a gyűszűje és az olló egy darab himzésre volt téve, a hogy a tulajdonosuk helyezte, midőn utoljára ült ottan. Olyan szomorú volt a tárgyakat látni, és tudni, hogy azok a kezek, melyek azokat érintették, soha sem fogják azokat többé érinteni, hogy Pearl elhagyta az önműködő.

Ez a nap nehéz nap volt; a hosszú kocsi uton rézte lemenni a fényes gyászmenetet, látta a kedves halott koporsóját borító virágokat, hallotta a falusiak zokogását, a kik eljöttek, hogy tisztelgjenek utolsó adóját megadja annak, ki ifjú életét az irántuk és családjuk iránt tanúsított jótékonyági cselekedetekben töltötte, sőt egy mellék uton ő maga is kilopozott, és a nyitott sir mellett a gyászoló közö lépett, és üresnek találta a házat midőn visszatért.

— És a mint a cigányné jóslata eszébe jutott, Pearl többször ismételte azt, olyan keserű könnyeket sírva, a melyeneket nem hullatott soha.

„Szeg kisasszony, sok baj és bánat áll előtted, de menyegzői harangok vidám zenéje

néklit; virágok, de nem menyasszonyi koszorú; pompa és ceremónia, de nem lakodalmi ünnepély!”

— És mily igaz volt minden szava! Valóban ugy látszott, mint ha az öreg Éva látnoki tehetséggel lett volna felruházva, mert ő vele magával nem történt e meg minden, a hogy Éva asszony megjósolta, azt az egyetlen kivételt, hogy a nap még nem jött ki a viharos felhők közül? És nem is jön ki soha; az ő napja örökre leáldozott. A fájdalom hangjai körülte voltak, de menyegzői harangok nem fognak viszhangot kelteni. Ezáltal életének hátra levő részét, bánatát magának zárva, egyedül kell kereszttel élnie, mosolygó arcával és fájós szívvel, míg a halál könyöröl rajta és elviszi.

Még Agáta is, a ki ölet oly igazán szarrette, elment; soha sem látja többé. Pearl azt hitte, hogy nem voltak már könnyei, mert mind kísérte azokat; de meghalt barátjának a portékáit látva, melyek a sírból jövő hangon látszottak hozzá tesszélni, arcát a kis kezébe rejtette, és a kis asztal mellett térdre borulva, szenvedélyes sírásban tört ki.

— Oh Agáta, zokogta, drágám, miért nem hallhattam meg helyetted? M. becses bir az élet én előttem, miután minden boldogságtól meg van fosztva? Oh, bár meg volnék halva!

— Ne, oh ne mondja azt.

Pearl nem hallotta a Sir Gáspár közléését, és ijedt kiáltással ugrott föl, és ki akart szaladni; de a Sir Gáspár karja átölelte és gyöngédn visszatartotta.

— Pearl, maga roám van bízva, folytatá; agáta a halalos ágyán nekem adta magát. Drágám, én magam most is oly igazán szeretem, mint ezelőtt. Adja nekem a józós, hogy boldog legyek.

(Folytatás következik.)

ak mint csemege, de mint közlekedési
közlekedési is figyelmet érdemel.

Tekintve, hogy a gép — malomszerke-
zetű — következtében — nagyon sok változatu
nagyban készíthető, úgy a konyhai, mint
gazdasági használatra egészen mutatko-
zik; tekintve, hogy a mai kísérlet a legne-
gyeztetten feldolgozható gyümölcsös — az
almával — sikerült: biztosan lehet követ-
keztetni, hogy a ribizli, szilva, meggy, cse-
szegye, főtt hüvelyesek és hasonló áttörése
a kajsajátítására is alkalmazható lesz.

Iparfejlesztő bizottság kifejezi ama meg-
győződését, hogy a gép — ha gyári pontos-
sággal fog készülni — a gyümölcs feldolgo-
zás és értékesítése terén egyszerű szerkeze-
te ennek következtében első előállíthatósága
és a kezelés könnyűsége folytán szép jövőre
számíthat s így érdemesnek tartja, hogy a
munkásainak, termelőinek és érdeklődőknek
figyelmébe ajánlja.

A gépet mint említettük, holnap dél-
ben bemutatják az Erd. Gazdasági Egyetemen,
Kolozsvar városi érdeklődő gazdáinak is.

— A mensa-akadémia bevált a mi
egyetemünkön is. A Nagy Domokos által
tartott „Stadler-kerti”-vendéglőben étkeznek if-
júk közül sokan, a míg kezdetben alig
voltak 35-ön, jelenben már felül van számuk
a 90-en. A társas együtt létre nagyban be-
jár az is, hogy egy nagy teremben étkez-
nek mind az oda járó egyetemi ifjak, és így
az elkülönítés lehetetlen. A nagy számú egyéb
társadalmi állásunk, elkülönített teremben ét-
keznek. És így az ifjak nincsenek zavarva
kezelte időtöltésükben. Valószínű, hogy a má-
sodik fél évben még népesebb lesz az egye-
temi ifjak asztala, a mi mint maga után
fogja vonni a — társadalmi válaszfalak le-
omlását. A Nagy Domokos jó hírű kony-
háját tehetősebb egyetemi ifjak is igénybe
veszik, s nem kizárólag szegényebb sorsunk-
ból telik ki az étkezők nagy száma.

— Ingyenes előadás. Az iparos segéd-
munkások képzésére szervezett helyi bizottság
1897. évi december hó 5-én (vasárnap) dél-
után 3 órák a városi ház közgyűlései termé-
ben rendezi III. ingyenes előadást, Dr.
Gyulai Farkas: „A könyvtárakról.”

— Zárlat felolvasás. A szarvas marha és
juh zárlatot feloldotta a kolozsvari főkap-
itány, miután a szarvasmarhák között uralko-
dott járványos betegség megszűnt.

— Gyászír. A közgyűzői karnak gyá-
za van. Egyik régi derék tagja Müller Dániel
közgyűző Bányfy-Hunyadon ma reggel
meghalt. Müller Dániel hajdanában a kolozs-
vari telek könyvénél volt hivatalnok. A mikor
felállították a közgyűzői intézményt Bányfy-
Hunyadra nevezték ki. Müller Dániel lelkiis-
meretes pontossággal felelt meg hivatalának.
A társadalmi életben is aldozatkész, munkás
tag volt. Halálát özvegye s nevelt leánya gyá-
solja. Nyugodjék békével!

— Helyreigazítás. Lapunk tegnapi szá-
ma „Udvarhelymegyéből” cz. cikkének 40-ik
sorában értelemzavaró hiba keletkezett. —
Ugyanis ez van írva: „a kisorsolt 13 tag
közül 8 volt ellenzéki, 5 kormánypárti”, he-
lyesen pedig így van: „a kisorsolt 13 tag
helyébe választottak közül 8 volt ellenzéki,
5 kormánypárti.”

— Szomorú hírek. Csikazentsimoni övr.
id. Endes Lajosné, szül. Győrmonostori
báró Kemény Julianna, Kolozsvar meg-
halt. — Kis-Kádóczi Simén Elek nyugat-
magott tekkönyvvezető és egyházi tanácsos,
meghalt. — Kis Elek városi polgár,
Kolozsvar meghalt.

— Gyujtogatott kutya. A kutyanak ez a
ritka fajta Radnád okozott a napokban
tekinthetetlen kárt, Kohn Lajos radnád keres-
kedő, hogy kipusztítsa az eget a raktárába
bezárt a kutyáját. Éjfél felé aztán arra éb-
redt, hogy ég a raktár! Az oltás nem sokat
segített, leégott a raktár-épület a benne volt
árakkal együtt s ott pusztult el a lángokban
a kutya is. Pap Zsófia, a ki az épület volt,
800 frt kárt szenvedett, Kohn Lajosnak 5000
frt értékű árúja hamvadt el, de kára biz-
tosítással megtérül. A tüzet a bezárt kutya
okozta: a nagymennyiségben felhalmozott
gyufának kezdett a pakának után kaparni, a
gyufa tüzet fogott és a másik perczben égett
a raktár.

— A Dreher palota kisajátítása. Buda-
testen a Kosuth Lajos utca rendezése foly-
ván szükségessé vált a pompás Dreher-palota
előreszármazékának lebontása. A főváros Dreher
Ántalnak mintegy 800.000 forintot ajánlott
fő annak idején a kisajátításért, de a palota
tulajdonosa 1.200.000 forintot követelt. A
dolgot pörre került s most a királyi ítélőtábla
1.047.120 forintot állapított meg
kisajátításáért.

— Hagyverseny. A nagyenyedi Daloskő
táncmulatsággal összekötött hagyversenyt
rendez folyó évi december hó 4-én (szom-
baton) a „Nemzeti Szálló” nagytérmeben.

— Öngyilkos mágnás. Bécsből távira-
tozók: 28 éves Pasotti báró ma reggel főbe
lőtte magát és szörnyet halt. A fiatal arisz-
tokrata már hosszú idő óta udvarról egy
Bécs társadalmi életében előkelő szerepet
játszó gyönyörűt amerikai hölgynek, Miss Kit-
tingernek, aki azonban — úgy látszik —
nem csak a fiatal Pasotti hódolását fogadta
jó szívre. A fiatal báró jól tudta ezt és épp
ezért gyakran csinált imádatjának féltékeny-
ségi jeleneteket, sőt tegnapelőtt kijelentette
neki, hogy ha nem szakít többi udvarlójával,
lakásának ajtaja előtt öli meg magát. Ma be-
származékát a változó ingeret. Korán reggel bekopog-
tatott kedveséhez, Miss Kittinger azonban azt
szönte ki komornájával, hogy ma nem fogad-
hatja. Pasetti erre revolvert rántott elő és
ott a szép asszony lakásának közepén főbe
lőtte magát. A mentők már csak a báró
halálát konstatálhatták. Az öngyilkos unoka-
bácsa a monarchia királyi nagykövetségnek.

Egyleti élet.

A rongyos Egylet részére Bánffy
Zoltánné grófnő 20 frtot adományozott, miért
é helyen is halás köszönetet mondunk. A
egylet nevében gróf László Istvánné alelnök;
Elek Gyula titká.

*

Felolvasás. A Mária Dorothea Egy-
let Erdélyrészi Körének javára Dr. Versényi
György felsőbb leányiskolai tanár f. hó 4-én
szombaton d. u. 5 órák a városi ház nagy
termében igen érdekesnek ígérkező felolva-
sást fog tartani egy erdélyi íróról, Malom
Lujzáról. Jegyek válthatók ott helyt. Egy
jegy ára 50 kr. — A tanuló ifjúság felet
fizeti.

Azokról a kik főznek.*)

Írta: Gyarmathy Zsigáné.

Ha csak főzésről akarnék beszélni, ak-
kor természetesen, valamely gazdasszony
lapha írnék a hol — még természetesebben
el nem olvasna egy fiatal ember is.

Ugy de mikor arról van szó, hogy kik
főznek és azok a kik szép fiatal kisasszo-
nyok, akkor már ismerem annyira ifjú bará-
taimat, hogy az ő lapjukba írjak és bizzam
az elolvasásban.

Mert ha arra még nem is gondolnak —
dehogyan is gondolnak! — mily fontosak s a
családi élet dertessé tételére mennyire elke-
rülhetlene a jó főzőtő egészséges ebédek és
vacsorák: de az már még is édekelni fogja,
hogy ha nem is a Wlassics nőgyeteme, de
minden esetre hölgyekből való egyetem van
immár kincses Kolozsvar városában.

A bizony, Külmonostor-utczában a Má-
ria Dorottya egyesület áldásos buzgósággal
házat vásárolt, melyben a tanítónőknek ott-
hont és tanulni akaró leányoknak főzőiskolá-
tást nyitott. És ez a főzőiskola teljesen meg-
felel az egyetemnek, mert ha azok a fehér-
bóbítás, szép fiatal leányok jól végzik a tan-
folyamot: Sub auspiciois regis ugyancsak
mélók lesznek egy gyűrtre a — jegy-
gyűrtre.

Kettő közülük már meg is kapta és
ezeknek a kis menyasszonyoknak a jegyei
rzsás reményekkel nézhetnek a jövőbe, mert
ők sohasem fognak izetlen ebédek mellett
gyűrtödni, s rájuk nézve nem lesz többé élet-
kérdés a szakácsné szépség. Kis feleségük
nem a szakácsné, hanem saját magánál
fogva tartani a tudományát és ez a tudás
biztos érzése végtelen nagy erő: ennek meg-
hódol a legháziasabb konyha-hölgy is. Nem
lesz jó bolondozni, mert az asszony nem rak-
ja zsebre a bosszantásokat, hiszen maga is
tud főzni! És ha a szakácsné-szépség mégis
kitör, akkor a háziasszony nyugodt szívvel
mutat ajtót és előveszi azt a bő fehér kö-
tényt, mely oly bájosá tette a főzőiskolán-
k és elkészíti azt a jó ebédet, mely ott ta-
nult, s mely után, egy régi szakácskönyv
szerint, még a király is megtörlheti a
száját.

Aztán attól sem kell tartani, hogy a
finom kezesekén megtetszik a főzés nyoma,
éppen nem! Hussal, tojással, vajjal és cit-
rommal való érintkezés nagyon puhítja a ke-
zet; csak a tűzrakás és mosogatás az, a mi
durvit; de hát ezt ki is kerülheti egy házi
asszony, mégha olyan nagy ebédet is főz.

Az erdélyi urnók mindig híresek voltak
jó gazdasszonykodásukról, jó étkeikről. Lehet
hogy az utóbbi időben, éppen a főzés tud-
mányában akadt néha napján egy-egy kivé-
tel és a fiatal asszonyka úgy értelmezte a
hus párolását, hogy egy darabot feltűzött az
abáló villára és a főző víz párája felé tar-
totta s szörnyű nagy volt a megbotránkozása,
hogy a hus még is csak nyersen maradt...
No, igen, akadt egy-egy egészen tudatlan
háziasszony, a ki aztán igazán rabszolgája
volt a saját szakácsnéjának: de ez már most
mind jóra fordul, ha a leányok el nem ke-
rültek azt a helyet, a hol bizony sok hasznos
dolgát lehet tanulni.

És úgy látszik, nem fogják elkerülni,
mert már is tábornok és egyetemi tanárok
leányai több iri hölgygel sürgőnek forognak
a tűzhely körül: egyik tésztát nyújtott, a
másik burgonyát hámozott, többen a töltött
paprika körül igazítottak; óriási fazékban
csillagolt az aranyszínű leves és sült-főtt a
pompás ebéd: hat tal jó magyaros étel. A
leányok hófehér köténye, hófehér bóbítaja és
ragyogó szempárja csak úgy csillagolt a finom
étkek fátyolos párájában; aztán lépten nyom-
on oda fordultak a főző iskola vezetőjéhez,
Magoss Jolánhoz: Így? Helyeslőleg intett
vissza: Ugy.

Ős ha valaha valakin fogott az az okos
tanács, hogy a természeti hajlamokat inkább
fordítsuk hasznunkra, mint sem azok ellen
küzdve, más egyebekben tegyünk kísérleteket,

*) Az „Egyetemi Lapok”-ból vettük át
ezt az érdekes cikket.

ugy Magoss Jolánon ugyan csak fogott, ő
nem fog szél ellenében evezni, s így hasznos
munkáját bizonyos siker koronázza a jövőben.

Ismerem ezt a jóra való leányt piczi
kora óta. Kalotaszeg bércei között nőtt fel:
édes atya dr. Magos Károly nagy olvasott-águ,
művelt modern orvos volt. Vendéglátott, ki-
tűnő rendben vezetett háztájuk rögtön rá-
vallott a jó gazd asszony háziasszonyra, s így
a kis Jolán már otthon megtanulta a rendet,
takarékoságot, sütiét-főzést. S mikor láttam
felgyűrűzőve sürgőni, forogni, mindig meg-
jegyeztem „No ebből a kis leányból lesz még
csak igazán jó gazdasszony!” Ha akkor lett
volna az országban főző iskola, bizonyosan
utánna gondolom azt is: „Éppen ilyen igaz-
gatóból kell a főzés vezetésére.”

Ezért nem küzd Magoss Jolán a szél
ellenében: hajlamát követve, buzgalommal, ki-
tartó szorgalommal és tudással vezetni növe-
dékeit a főzés művészetébe és az ehez szük-
séges tálire való elkészítésben.

És a Mária Dorottya-egyesület valóban
szerencsés ténylező hölgyeinek a megválasztá-
sában: Előke egy-fenkőtt gondolkozán,
emberszerető nemes szív. Alelnöke minden
tekintetben megállják helyüket. A főző iskola
elnöke egy talpra esett jó gazdasszony, a főző
iskola vezetőjét már bemutatnám; a bizottsági
tagok egytől egyig mind ügybuzgó, bevékeny
egyének s így az egyesület áldásos működése
nem leend nyom nélkül való.

A főző iskola bizonyosan azt a jó gyű-
mölcsöt fogja teremni, hogy a jövődőlbeli
férjek kevesebb kiadással jobb ebédeket fog-
nak enni, s a kint nem így lesz, az magára
vessen: miért nem nősült a főző iskolából?

MŰVÉSZET.

Géczy új darabja. Holnap kerül bemu-
tatásra az „Ördög mátkája”, mely elé
olyan nagy érdeklődéssel néz a kolozsvari
közönség. Nem is csoda. A magyar népszin-
műirodalom egészen elárvult. Alig mutatko-
zott egy-egy tehetséges ember ezen a téren
s Tóth Ede és Csépreghy (a csak gyári
munkákkal tartották a közönséget, melyek-
nek összes érdemük abból állott, hogy egy-
egy bravur szerepet teremtettek Blahának.

Géczy Istvánban a kolozsvari közönség
nem ilyen embert ismert meg. A „Gyimesi
vadvirág” megmutatta, hogy Géczyben igazi
népszínműírói tehetség lakozik és a kolozs-
vari közönség, mely a töltéségeket mindig
megszokta becsülni, Géczy Istvánt is megbec-
sülte, hiszen már huszadszor került színre
színházunkban s a közönség még mindig
megtölti a színházat, valahányszor előadják.

Géczy István érzi a kolozsvari közön-
ség szeretetét s azért elő hozánk, hogy itt
legyen az „Ördög mátkája”-nak kolozsvari be-
mutatóján is. Nézni fogja a darabját annak
a társulatnak előadásában, mely az elsőt husz-
szor segítette diadalra, a mi megmutatta
hogy a kolozsvari színtársulat népszínmű-
társulata egyenesen a népszínházával áll egy
nívón. Közönség pedig bizonyára bőven lesz,
hogy megnézze második darabját annak az
embernek, kit első kísérlete legjelesebb nép-
színműíróink mellé emelt.

*

Színházi hírek. Az ördög mátkája
fő próbáját ma délelőtti tartották. Az összes
jellemezek és díszletek elkészültek s holnap
a szerző jelenlétében ezekkel tartanak meg
egy előadási főpróbát.

Géczy István „Az ördög mátkája”
és „Gyimesi vadvirág” szerzője a ma
esti győrszónattal feleségével együtt Kolozs-
vára érkezik. Velök jön Gergely István
író, a „Budapesti Napló” belmunkatársa is.

Sebeszi Samu bohózata. Megyeri
igazgató „A varázs ital” című 1.
felvonásos bohózatot fogadott előadásra
Sebesi Samutól, mely legközelebb már színre-
kerül.

IRODALOM.

Francoiarszági tanulmány uton. Írta
Bogdánffy Ödön kir. mérnök Budapest.

A fenti cím alatt a napokban került
ki sajtó alá Bogdánffy Ödön jeles
fiatal szakemberünknek újabb műve. Alig
fél éve, hogy ösmertettük Bogdánffynak a
milleniumi kiállítás vízépítési osztályáról írt
szakművét s íme néhány hó múlva egy má-
sik szintén nagybecsű hidrometriai munkája
fekszik asztalunkon.

A magyar általános műveltség megkö-
veteli, hogy a kultúra minden ága találja
meg hivatott művelőjét, hogy így egy téren
se kelljen sántikálnunk a nagy nemzetek után.
Természetesen az olyan ágaknál, a hol a
szerekessebb multu-nemzetek sok évtizedek-
kel, sőt századokkal előztek meg, a verseny
alig felvehető. Ott ilyen igen sok időre van
szükség a míg kettőzött szorgalommal és igye-
kezettel azt csak megközelíthetjük. Azonban
az újabb kori intézményeknél már a legelső
sorban haladunk. Példa erre kitűnő vasúti
intézményünk. Majd nem így állunk a hid-

rometriai kérdéssel is. E téren oly nagy
alunk a haladás, hogy alig van 2—3 állam,
mel minket felülmúljon. E haladásban orosz-
lányrésze van Bogdánffy Ödönnek a
kinek művéről akarunk most, bár sajnála-
tukra a tér rövidsége miatt csak nagyon
röviden, szólni.

Bogdánffy 1894-ben küldte ki a föld-
mívelésügyi miniszter Francoiarszába, hogy
a hidrometriai szolgálatot tanulmányozza ott
a helyszínen.

Tanulmányai fő tárgyai a következők
voltak: A csapadék mérése feltalálásának ada-
tai. A csapadékból a folyók legfelsőbb víz-
mérőjezőn bekövetkező vízállásra való kö-
vetkeztetés. Mily pontossággal és mennyi idő-
vel jelzik előre az árhullám jöttét? Miként
szervezték az árvízjelző szolgálatot a Loire-on?
stb. stb.

Hogy Bogdánffy mily lelkiismerettel és
nagy szakismerettel végezte el a reá bízott
feladatot, azt megjelent munkája igazolja.

A munka, melyet 55 szöveg ábra illas-
trál, kimerítő képét adja a francoiarsz hidromet-
rikai állapotoknak.

Érdekesen van tárgyalva a műben a
Linne és Loire, Durarice-folyón berendezett
árvízjelző szolgálat.

A munka egyik legtanulságosabb része
Ritter gyors mérő rendszerének leírása. E
gyors mérő azon okból rendkívül haladás a
hidrometriában, hogy valamely függőleges-
ben levő vízsebesség középértéke — vagy
is a középsebesség — körül-belül 0.85 része
a feltétele sebességnek, mely a folyó felszíne
alatt 10—15 cm. mélységben mérhető. Ritter
sebességmérőjével nem csak felületi, de bár-
mely más mélységben létező sebességet is
meg lehet mérni. Nagy jelentőségű főként
azon körülmény, hogy a hidak tetejéről lehet
a készülékkel a feltétele sebességet megmérni
és így az a vízállások és esés változásánál
beálló emésztés változások nyilvánítására,
hol gyors és egyszerű eljárás szükséges, igen
alkalmas. E kiváló mű bizonyára a szakér-
tők előtt nagyban fogja emelni tudós szer-
zőjének renumóját, s valóban szerencsés a m.
földmívelési miniszterium, a melynek kebe-
lében oly jeles szaktekintély van, mint Bog-
dánffy Ödön.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai,
és sürgöny-levelei.)

Pártértekezlet.

Budapest, decz. 3.

A függetlenségi párt végrehajtó
bizottsága tegnap is tanácskozott Kos-
suth Ferencz elnökle alatt és laká-
sán, az osztrák helyzettel szemben ta-
nusítandó magatartás és eljárásra vo-
natkozó részletek fölött. A bizottság
működésének befejeztével beszámol a
pártnak.

Bartha Miklós megválasztásának
híre általános örömet keltett az ellen-
zéki pártokban. Saját pártja legköze-
lebb értekezletet hív egybe, hogy az
ő elnökle és utmutatása mellett ta-
nácskozzék az osztrák helyzetről. El-
lenzéki körökben az a hír, hogy az
osztrák alakulásokkal szemben a két
párt részéről együttes actió lesz in-
ditható.

A politikai helyzet.

Budapest, decz. 3.

A képviselőház hosszas szünete-
lése nagyon kinosan hat különösen az
ellenzéki politikusokra, a kik nagy ag-
godalmat táplálnak a magyar politika
jövője felől.

A legújabb hírek szerint a ma-
gyar kormány bécsi félhivatalosa sze-
rint a Bánffy-kormány talán jobb meg-
győződése ellenére is — kénytelen lesz
a már rég kidolgozott, Magyarország-
nak Ausztriához való viszonyát szabá-
lyozó javaslatot a parlament elé ter-
jeszteni. Ezek kizárólag a bankegyez-
ményre, a közös vámterület egy évre
való fentartására vonatkoznak és egyéb
kérdéseket érintetlenül hagynak, mi-
után a delegációk az 1867-iki törvény
alapján működtek. A javaslat a kvótát
sem érinti, mert ezt a hivatkozott tör-
vény értelmében a korona lenne hi-
vatva megállapítani ez egy esztendőre.
Ennek az egyezménynek a jellege át-
meneti és a speciális törvény hatályát
vesztendő, ha a végleges egyezés az
egy éven belül érvénybe lépne.

A B. H. szerint: Bánffy már a
képviselőház hétfői ülésén fogja be-
nyújtani javaslatát az önálló rendel-
kezésről.

Ennek oka az, hogy tegnap este
a kormány párt klubjában Bécsből na-
gyon kedvezőtlen hírek érkeztek a
provizórismus törvényjavaslat Ausztriá-
ban való parlamenti elintézésének ki-
lításairól. Eme bírek szerint jóformán
a lehetlenséggel határos, hogy a bi-

rodalmi tanács kebelében egyhamar
oly állapotok keletkezhesse, a me-
lyek nélkül meg sem kísérelhető a
provizórismus ügyének tárgyalása. A
Badeni-kormány bukásának csak pilla-
natnyi volt a csillapító hatása. A faj-
gyűlölet szenvedélyes kitörései még
nagyobb dimenziókat öltöttek azóta:
s különösen a legutóbbi prágai ese-
mények a németek és csehek közt oly
elkeseredett, már-már késhegyig menő
harcnak a szimptomái, hogy azok
közvetlen hatása alatt a parlamenti
pártokat kölcsönös engedékenységre
bírni nyilván hiu kísérlet Gautsch mi-
niszterelnök részéről. Csak egyben re-
ménykednek még a kormánykörök, a
korona egyenes beavatkozásában. S
még kérdés, vajjon a mostani despa-
rátus viszonyok közt eredménye lenne-e
ennek a beavatkozásnak is, a mely
eddigelé mindenkor döntő hatásának
bizonyult Ausztriában. Négy napja van
még a kísérletezésre az új osztrák
kormányelnöknek. Csodával lenne ha-
táros, ha ennyi idő alatt legalább ideig-
lenesen le tudná csillapítani a nem-
zetiségi harcnak mind mélyebbre és
mélyebbre hatoló lángjait.

A szabadelvű párt vezető egyéni-
ségei a tegnapi nap folyamán érkezett
hírek után nem bíznak eme csodának
a bekövetkezésében és bizonyosra ve-
szik, hogy Bánffy báró hétfőn benyújt-
ja törvényjavaslatát az önálló rendez-
kedésről. Sőt némelyek egyenesen hi-
bál roják föl Bánffy báró miniszter-
elnöknek, hogy az osztrák kormány
iránt való kiméletből eddig is késett
s ezzel ugyancsak megnehezítette ugy-
a maga, mint a szabadelvű párt hely-
zetét.

Csend lett.

Prága, decz. 3.

Prágában 16,000 katona van kon-
signálva.

A csend helyre állt.

A statárium kihirdetése megtette
a hatását.

Kávéházakat, vendéglőket 9 óra-
kor be kell zárni.

Mibe került Görögországnak a háborúsi?

Budapest, decz. 3.

A görög pénzügyminiszter már
összeállította a kimutatást azon költ-
ségekről, melyeket a könnyelműen in-
dított háború a görög népek okozott.
Ezek körülbelül 128 millió arany frankra
rugnak, a miből 92 millió a hadi kár-
pótásra, 34 millió a tulajdonképeni
háborús költségekre és két millió a
magánosoknak fizetendő kárpótásokra
esik. Azonkívül körülbelül 10 millió
frankot fog igényelni a thessáliai me-
nekültek eltartása és hazaszállítása. A
háború költségei e szerint másfélszer
oly nagyok, mint Görögország egy évi
összes bevétele.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolvas szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYAR MINTÁLY.

NYILTTÉR.

A magyar osztály sorsjáték

II. Osztály huzása

már

December 10 és 11-én.

VÉTEL-SORSJEGYEKET ELADUNK:

1 drb egész eredeti sorsjeggyel	16 frt.
1 drb fél	8 frt.
1 drb negyed	4 frt.
1 drb nyolczad	2 frt.

Erdélyi bank

és

Takarekpénztár részény társaság

Kolozsvar, főter Szathmáry ház.

Friss hal!

Minden nap friss

Fogas, Took, Kecsege, Ponty
és Csuka

s másféle halak a legolcsó árban kaphatók
Kolozsvar, belközép-utca 83. sz. a.

H I R D E T É S E K.

Sz. 3620—897.

975. (1—1)

Árverezési hirdetményi kivonat.

Az oklándi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy udvarhelymegyei takarékpénztár végrehajtónak fűlei Dobai Áronné, Boda Emilia végrehajtást szenvedő elleni 2200 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az oklándi kir. járásbírósa területén levő fűlei 161. sz. tjkvben A - 347. hrsz. kert 10 frt, 414. hrsz. ház 160 frt, 415. hrsz. kert 8 frt, 460. hrsz. kert 3 frt, 804. hrsz. szántó 10 frt, 805. hrsz. szántó 10 frt, 806. hrsz. szántó 10 frt, 807. hrsz. szántó 10 frt, 932. hrsz. szántó 3 frt, 933. hrsz. szántó 3 frt, 1188. hrsz. szántó 5 frt, 1877a. hrsz. szántó 11 forint, 1404. hrsz. szántó 7 frt, 1504. hrsz. sz. 2 ft, 1598. hrsz. szántó 3 frt, 1600. hrsz. szántó 3 frt, 1601. hrsz. szántó 3 frt, 1602. hrsz. szántó 3 frt, 1603. hrsz. szántó 3 frt, 1766. hrsz. szántó 17 frt, 1798. hrsz. szántó 12 frt, 2345. hrsz. szántó 5 frt, 2650. hrsz. kaszáló 4 frt, 2651. hrsz. kaszáló 4 forint, 2850. hrsz. kaszáló 2 frt, 3003. hrsz. kaszáló 558 frt, 3087. hrsz. kaszáló 200 frt, 3078. hrsz. kaszáló 8 frt, 3163. hrsz. kaszáló 4 forint, 3503. hrsz. kaszáló 6 frt, 3505. hrsz. kaszáló 22 frt, 4111. hrsz. kaszáló 23 frt, 4181. hrsz. kaszáló 20 frt, 4183. hrsz. kaszáló 7 frt, 4222. hrsz. kaszáló 12 forint, 4324. hrsz. szántó 1 frt, 4464. hrsz. szántó 1 frt, 4472. hrsz. szántó 2 frt, 4636. hrsz. szántó 1 frt, 4711. hrsz. szántó 5 frt, 4802. hrsz. szántó 2 frt, 5006. hrsz. szántó 4 frt, 5168. hrsz. szántó 7 frt, 5169. hrsz. szántó 8 frt, 5231. hrsz. legelő 1 frt, 5233. hrsz. szántó 4 frt, 5401. hrsz. szántó 3 frt, vagyis összesen 1041 frtban becs, illetve kikiáltási árban elrendeltetik azon megjegyzéssel, hogy miután ezen tjkvben C. 20. 21. 22. 23. alatt Boda Gedeon és Boda Ádám javára életjáradék, valamint élethossziglani haszonélvezeti jog van bekebelezve, a végrehajtó követelése, valamint Dobai Józsefné, özv. Szilágyi Sándorné fűlei és Nagy Lajos olasztelki lakós bekebelezett követelése megelők — ezen követelések teljes kielégítésére 2550 frt állapítatik meg, azon további megjegyzéssel, hogy a mennyiben az ingatlanok a szolgalmi jog fenntartásával olyan árban adatsanak el, — mely a szolgalmi tki bekebelezését megelőző tehertertelek fedezete szempontjából megállapított összeget meg nem éri — az árverés hatálytalanul válik és az ingatlan a szolgalmi jog fenntartása nélkül a kizűtött határnapon újabban árvereztetnek.

A fennebb megjelölt ingatlanok 1898 évi Február hó 10-ik napján délelőtti 10 órákor Füle községánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatsni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegáltatni.

A kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Oklándon, 1897. november hó 9. napján.

Dr. ROTARIDESZ,
kir. bíró.

Karácsonyi ajándékoknak

alkalmas árucikkek.

Az összes raktáron levő árukat

mélyen leszállított

áron árusítom el!

A nagyérdemű közönség szíves látogatását tisztelettel kérem.

KIRÁLY GYULA KOLOZSVÁRT,

971. 1—2.

ezelőtti KIRÁLY és CSÁSZÁR.

ELADÓ

fajbaromfiak- és hizott sertések.

A gazdasági tanintézetnél lehet kapni leszállított árban fajbaromfiakat és pedig a tyukfélékből: a Plymouth (kendermagos), Langshan (fekete), Bráhma (világos) fajtaikat, darabját 2 ftért. Emdeni nagy fehér ludakat 5 ftért.

Hizott sertésekből vannak nehezek, darabonként 250 kiló körül, és könnyűek (fiatalok) drbonként 100 kiló körül. Az ár a súly szerint számíttatik és pedig leolés, perzselés- és letakarítás után lesz a mérés; ebből a súlyból leszállíttatik a nehezeknél 20, a könnyűeknél 10 kiló. A kilónkénti ár a nehezeknél 48, a könnyűeknél 46 krajczár s az így kiszámított összegből még 4% engedmény.

A gazdaság ad a perzseléshez szalmát s a sertést a házhhoz szállíttatja. Hentest a verő küld.

Venni szándékozók forduljanak a gazdasági intézőséghez. Udvar, új iroda.

973. 2—3.

Újból lehet valódi, tisztán kezelt borokat kapni!

Mélt. gr. Teleki László Gyula krakkói termelése.

Van szerencsém általános elismeréssel kitüntetett, zamatos, tiszta boraimat a n. érd. közönség b. figyelmébe ajánlani. Krakkói asztali, Raczürmös, Riesling, Carbenet, Som, Sauvignon, (Király bor), nagy készletben áll pinczémben. A nagy mennyiségben levő Raczürmös árát 54 król 50 kr-ra szállítottam le. Ennél olcsóbb jó bor nincs ma a piacon.

E kitűnő borok a legjutányosabb áron, saját felügyeiletem alatt lefejtve, nevémmel jelzett vignéta és kapsulával biztosítva kaphatók első sorban

Kónya Sándor

Kónya Sándor

ur elsőrangú dusan berendezett fűszer- és csomaga-kereskedésében, főter 30. sz. főútlel. fiók-üzletében főter 9. szám. Br. Jósika palota. Telefon 54.

Kiváló tisztelettel:

WALTON EDUÁRD.

A közönség tájékozása végett tisztelettel megjegyzem, hogy mindazon borok, a melyek esetleg czégem alatt 44 kron alól adatsnak el: nem tétem valók.

940. 3—8.

A kolozsvári közúti vasut részv. társ. mint a

Magyar általános hitelbank szén-osztályának

erdélyrészi vezérképviselősege

elfogad megrendeléseket úgy fuvarokban — 100 kgról kezdve — valamint kocsirakományokban szállítandó Lupényi (urikány zsilvölgyi) legkitűnőbb minőségű darabos-, salon-, koczká-, dió-, rostalt és portmentes akna-, por- és kovácsoló-kőszénre,

továbbá:

Felső sziléziai legkitűnőbb minőségű koczká- és dió-pírszénre. (koaksz.)

Állandó nagy raktár: A közúti vasut forgalmi telepén.

Bármily minőségű kőszén, — illetve pírszén-anyagban megrendelés — akár fuvarokban, akár pedig kocsirakományokban kívántaték a szállítás, azonnal és a legpontosabban fogantatottatik.

A befuvarozás kizárólag a közúti vasut saját szénzállító szekerein eszközöztetik.

Erdélyi állomásokról beérkező megrendelések a legrövidebb idő alatt — közvetlen a lupényi kőszénbányák által — teljesíttetnek.

A közúti vasut anyagraktárát elfogad továbbá megrendeléseket 4 köbméterenként és kocsirakományonként saját raktarából azonnal hazafuvarozandó I. rendű bükki tűzfára.

Iroda: Belmagyar-utca 6. sz. Távbeszélő állomás: 97.

Raktár: a közúti-vasut forgalmi telepén közraktárak mellett.

Távbeszélő állomás: 155.

Megrendelések elfogadtatnak: Reményik L. és fia főtér, Kiss Ernő főtér, Kónya Sándor főtér, Szele Márton főtér, Boskovics József belkőzp-utcai, Papp Ernő belhid-utcai, Weinberger és Thaler belmagyar-utcai üzletében Kolozsvárt.

967. 2—0.

Asztalos- és kárpitos bu or nagy raktár: Kolozsvár, Belmonostor-utca 8—10 szám.

A helybeli és vidéki n. é. bútorvásárló közönségnek szíves meglepetés végett ki áldogosan saját műhelyeinkben készült, das választékú

butorraktárunkat

van szerencsénk igen becses figyelmébe ajánlani.

Állandóan raktár tartunk minden stílyban, n. m. búrok, angol, renesanc, teljes eb. dílo és hálószoza berendezésekkel, szalon garnitúrákat a legegénysebben kiállítva, mindenféle egyes bútor darabokat, egyszerű és finomabb kivi elben, további elvállalunk minden szaktánkba vágó munkát, rajz szerinti elkészítést, egészen bármily javításokat vagy átalakításokat a legolcsóbb árakban.

Bútorak vagyunk megjegyezni, hogy időnk vásárolt bútorokért a teljes jóállást elvállaljuk, mivel minden egyes asztal és kárpitos bútor darab saját felügyeletünk alatt jó és csak legjobb értekl előállított, a hor minden kiállalmának megfelelő saját készítményű munkákkal szolgálunk.

A n. é. közönség igen b. as pártfogását kériük

kiváló tisztelettel

746. 23—40.

Gaál és Molnár.

Raktár: Belmonostor-utca 8—10. szám. — Műhely: Kis-Kandia-utca 2. szám.

Jó minőségű száraz

nem usztatott

hasábos bükki tűzfára

1 öl teljes 4 köbméter házhhoz szállítva

11 frt 50 kr.

Vaggononként jelentékeny árengedmény.

Megrendelhető Steigenberger Armin és Társánál, nagy-utca 12a, telefon-szám 261. Poszler Gyula ur divatszövet-üzletében belhid-utca 3. sz. és Poszler és Társa urak divatszövet üzletében belhid-utca 5. sz.

917. 6—10

A brassói portland cement-gyár

ajánlja az általánosán kitűnőnek elismert

Portland Cementet

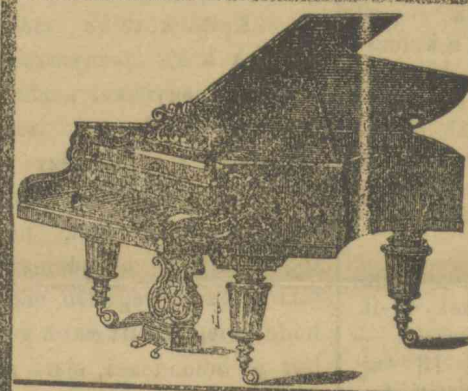
felelősség mellett

folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kolozsvárt kapható:

Klemm Pál fakereskedő urnál (Telefon 79.), Tessitori és Gurisatti beton-vállalati cégénél és Segesváry és Társai kereskedő urnaknál.

99. (46 - x)

TRISKA J.

KOLOZSVÁRT.

Ajánlja a belhid-utca 12. sz. alatt
levő

ZONGORA, HARMONIUM

és

CZIMBALOM

nagy raktárát

a helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe, hol a legkisebb gyárakból vannak zongorák raktáron, a melyek 350 frttól 1200 forintig terjedő árakban — 6 évi jótállással — részletfizetésre is kaphatók.

Vannak raktáron iskolai és templomi célra harmonikumok, valamint Schunda-féle czimbalomok 80 frttól 300 frtig, szintén igen nagy választékban és gyári áron kaphatók.

Mindenemű zongora és harmonium javítás elvállaltatik a zongora-hangolásokat a cég alkalmazottja: HUBER JÓZSEF a budapesti Zene-Conservatorium volt hangolója, a legpontosabban eszközöl.

50. 49—*. Szíves pártfogást kéri TRISKA J.

Magyar Polgár nyomdája Kolozsvárt

Tulajdonos: AJTAI K. ALBERT.

Már 16 óra óta fennálló és az összes magyar vidéki nyomdák között általán elsőrangúnak elismert, a legmodernebb anyagokkal dusan felszerelt

Könyvnyomda,

mely különösen alkalmas minden olyan nyomtatványok előállítására, melyeknek az ízléses külső, belbecsét is emelni van hivatva; de éppen olyan csinnal és lehető jutányos árban készíti mindennemű más egyszerűbb nyomtatványokat is és mind ezeknek nemcsak csinos, hibátlan, hanem gyors előállításért is felelősséget vállal.

Videki megrendeléseket legpontosabban teljesít.

(622. 13—15.)

Nyomatott Magyar Mihály nyomdája Kolozsvárt. Belkőzp-utca 83. szám.